

# Een stoplicht voor op je eten

## Om te laten zien hoeveel vet, zout en suiker er in producten zit

► Vandaag spreekt het Euro-parlement over de informatie op verpakkingen van levensmiddelen.

► Parlementariërs zitten tussen twee vuren: industrie en consumentenorganisaties.

**DOOR ANNEMARIE KAS**  
ROTTERDAM. Meer en meer Europeanen kampen met overgewicht. De Europese Commissie ziet het als taak daar verandering in te brengen. Eén van de manieren waarop de Commissie een gezonder voedingspatroon wil bevorderen, is via informatie op de verpakking van levensmiddelen.

De Commissie stelt dat consumenten voor gezondere producten zullen kiezen als zij duidelijkere informatie krijgen over de voedingswaarde van de producten die zij in hun boodschappenkar laden. Daarin wil het dagelijks bestuur van de EU ver gaan: in een aanvankelijk wetsvoorstel moest zelfs op 'niet-voorverpakte' levensmiddelen, dus op dagverse, ambachtelijke producten als gebak, brood of ijs, informatie komen over allergenen, bijvoorbeeld wanneer iets noten, vis of mosterdzaad bevat.

Volgens het wetsvoorstel dat er nu ligt, moeten voortaan in ieder geval de hoeveelheden (verzadigd) vet, zout, suiker en het aantal kilocalorieën op de voorkant van voorverpakte levensmiddelen vermeld staan, net

► Als cola light alleen groene vakjes krijgt, zou het dus gezonder zijn dan appelsap ◀

als het aantal koolhydraten. Vandaag bespreekt het Europees Parlement dat voorstel in de plenaire zitting in Straatsburg, morgen vindt de stemming plaats.

Het lijkt eenvoudig en consumentengericht: goede informatieverstrekking over voedselwaarden, via het etiket op de verpakking. Niets is echter minder waar: de voedsel-etikettenkwestie ligt zeer gevoelig in Brussel.

De strijd woedt vooral tussen Europese consumentenorganisaties en de voedingsmiddelenindustrie, en tekende zich de afgelopen maanden af in de voedselveiligheidscommissie van het Europees Parlement. Die commissie bereidt de wetgeving voor, voordat het hele parlement erover spreekt. In de parlementscommissie werden ruim 1.300 amendementen ingediend op het wetsontwerp van de Commissie; dat is zelfs voor Brusselse begrippen veel. Twee lobbyisten van de Europese Consumentenbond BEUC lopen momenteel „met de wallen onder de ogen rond”, vertelt Kartika Liotard, de onlangs uit de SP gestapte Europarlementariër. „En tegelijk worden we overstelpt met kant-en-klare amendementen vanuit de voedingsmiddelenindustrie.”

Het belangrijkste gevecht leverden

de BEUC en de industrie over het 'verkeerslichtensysteem'. De Europese consumentenorganisaties pleiten voor een stelsel waarbij op de verpakking hoeveelheden zout, suiker en verzadigd vet worden geduid. Een rood vakje betekent veel, oranje staat voor matig en groen voor weinig. In de parlementscommissie haalde dit voorstel het net niet. Verenigd Links, de fractie van Kartika Liotard, diende samen met de groenen en de socialisten opnieuw een motie in voor de plenaire zitting, om het systeem toch verplicht te maken. „We hopen er nu toch een meerderheid voor te vinden”, zegt Liotard.

Zo'n verkeerslichtsysteem doorbreekt het huidige woud van logo's, waarvan consumenten de waarde niet meer kunnen inschatten, vertelt Henry Uitslag, beleidsadviseur voeding van de Nederlandse Consumentenbond. „Dit systeem helpt om binnen productcategorieën voor de gezondste variant te kiezen”, zegt hij. Bijvoorbeeld tussen ontbijtgranen, zoals cornflakes, muesli en cruesli, bestaan grote verschillen in de hoeveelheden zout en suikers. Die verschillen zijn nu lastig te vinden.

In Groot-Brittannië bestaat zo'n stoplichtensysteem al – en ja, het lijkt aanvankelijk charmant, zegt CDA-Europarlementariër Esther de Lange. Maar het systeem stelt de zaken te simpel voor, denkt zij. „Neem cola light. Zo'n drankje krijgt alle vakjes groen, want het bevat geen suiker, geen vet en geen zout. Maar als ouders hun kinderen alleen nog cola light te drinken geven, in plaats van appelsap of melk, omdat die meer vetten of suikers bevatten, gaat er

toch iets mis.” Zij pleit ervoor om de informatie 'feitelijk' te houden, en de vergelijkingen aan de consumenten zelf over te laten.

De meningen in het parlement zijn ook verdeeld over de manier waarop hoeveelheden vet of calorieën vermeld worden; moet dat per 'gemiddelde portie' of per 100 gram of milliliter? Nu rekent bijvoorbeeld Kellogg's voor een portie cornflakes 30 gram (113 kilocalorieën), terwijl in een gemiddelde kom toch al gauw 60 of 70 gram cornflakes verdwijnt. Tegenargument van de industrie: als je per 100 gram meet, raakt de referentie zoek. „Wat zegt het de consument als de voedingswaarde van jam of aardappelen per 100 gram staat aangegeven?”

Eén van de weinige onderdelen van het plan waarover bijna overeenstemming bestaat, betreft de informatieverstrekking over de eerder genoemde allergenen. Zowel industrie als consumentenorganisaties vinden het wenselijk dat informatie over allergenen, zoals bijvoorbeeld noten, vis, of mosterdzaad, voortaan vermeld staat op het etiket. Maar moet die meldingsplicht dan ook voor verkopers van niet-voorverpakte levensmiddelen gelden, zoals voor restaurants en warme bakkers? Ja, vindt de Europese Commissie – zo diende zij het voorstel bij het parlement in. Nee, zegt CDA'er De Lange, en zij diende op haar beurt succesvol een motie in om de 'dagverse' producten uit te sluiten van de regels. „Als je dit soort zaken aan restaurants verplicht, wordt de menukaart een telefoonboek.”